Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kümnes koda)

25. juuni 2015*

Eelotsusetaotlus — Ühenduse kaubamärk — Määrus (EÜ) nr 207/2009 — Artikli 9 lõike 1 punkt b — Mõju — Ühenduse kaubamärgiga antav õigus — Identsed või sarnased tähised — Kasutamise keeld — Segiajamise tõenäosus — Hindamine — Muu keele kui Euroopa Liidu ametliku keele kasutamise arvesse võtmine

Kohtuasjas C-147/14,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel hof van beroep te Brussel'i (Belgia) 17. märtsi 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. märtsil 2014, menetluses

Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL

versus

AMJ Meatproducts NV,

Halalsupply NV,

EUROOPA KOHUS (kümnes koda),

koosseisus: koja president C. Vajda, kohtunikud E. Juhász (ettekandja) ja D. Šváby,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL, esindaja: *advocaat* P. Péters,

— AMJ Meatproducts NV ja Halalsupply NV, esindajad: *advocaat* C. Dekoninck ja *advocaat* K. Roox,

— Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

— Soome valitsus, esindaja: H. Leppo,

— Euroopa Komisjon, esindajad: F. Wilman ja F. Bulst,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta (ELT L 78, lk 1) artikli 9 lõike 1 punkti b tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud ühelt poolt Loutfi Management Propriété intellectuelle SARL (edaspidi „Loutfi") ning teiselt poolt AMJ Meatproducts NV (edaspidi „Meatproducts") ja Halalsupply NV (edaspidi „Halalsupply") vahelises vaidluses Loutfi registreeritud kahe ühenduse kaubamärgi väidetava rikkumise üle.

Õiguslik raamistik

3 Määruse nr 207/2009 artikli 9 „Ühenduse kaubamärgiga antavad õigused" lõikes 1 on määratletud ühenduse kaubamärgi omanikule antavad õigused. Selles õigusnormis on ette nähtud:

„Ühenduse kaubamärk annab omanikule selle kasutamise ainuõiguse. Omanikul on õigus takistada kõikidel kolmandatel isikutel kasutada kaubandustegevuse käigus ilma tema loata:

a) kõiki tähiseid, mis on identsed ühenduse kaubamärgiga, kaupade või teenuste puhul, mis on identsed nendega, mille jaoks on registreeritud ühenduse kaubamärk;

b) kõiki tähiseid, kui identsuse või sarnasuse tõttu ühenduse kaubamärgiga ning identsuse või sarnasuse tõttu ühenduse kaubamärgi ja tähisega kaitstud kaupade või teenustega on tõenäoline, et avalikkus võib need omavahel segi ajada; segiajamise tõenäosus hõlmab ka tõenäosust, et tähist seostatakse kaubamärgiga;

[…]".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

4 Loutfile kuuluvad järgmised ühenduse kaubamärgid:

— ühenduse kaubamärk nr 8572638, mille registreerimistaotlus on esitatud 24. septembril 2009 ja kaubamärk registreeritud 22. märtsil 2010 kaupade jaoks, mis kuuluvad 15. juuni 1957. aasta märkide registreerimisel kasutatava kaupade või teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nizza kokkuleppe (uuesti läbi vaadatud ja parandatud kujul) (edaspidi „Nizza klassifikatsioon") klassi 29 (sealhulgas liha, kala, kana, ulukiliha), klassi 30 (sealhulgas suhkur, leib, sai, kondiitritooted

ja mesi) ja klassi 32 (sealhulgas õlu, mineraalvesi ja muud alkoholivabad joogid). Kõnealune ühenduse kaubamärk hõlmab järgmist tähist, mille puhul kasutatakse punast, valget ja rohelist värvi:

— ühenduse kaubamärk nr 10217198, mille registreerimistaotlus on esitatud 24. augustil 2011 ja kaubamärk registreeritud 8. jaanuaril 2012 kaupade jaoks, mis kuuluvad Nizza klassifikatsiooni klassi 29 (sealhulgas liha, kala, kana, ulukiliha) ja klassi 30 (sealhulgas suhkur, leib, sai, kondiitritooted ja mesi), järgmise tähise puhul, mille juures kasutatakse punast, valget ja rohelist värvi:

5 3. novembril 2011 esitas Meatproducts, mis siis kandis veel nime Deko Vleeswarenfabriek, Beneluxi kaubamärgi EL BAINA registreerimise taotluse järgmiste klasside kaupade jaoks:

— Nizza klassifikatsiooni klass 29 („liha, lihatooted, valmistooted lihast, valmistooted linnulihast, vorstitooted, lihast vorstitooted, linnulihast vorstitooted, ulukilihast vorstitooted, valmistoidud lihast, kalast, linnulihast ja ulukilihast, kui need ei kuulu muudesse klassidesse; lihaekstraktid; nimetatud tooted on valmistatud islami reeglite järgi”); ja

— Nizza klassifikatsiooni klass 30 („valmistoidud, kui need ei kuulu teistesse klassidesse; kohv, tee, kakao, suhkur, riis, tapiokk, […], jahu, teraviljasaadused, leib, sai, kondiitritooted ja maiustused […], nimetatud tooted on valmistatud islami reeglite järgi”).

6 Kaubamärk EL BAINA registreeriti 10. veebruaril 2012 numbri 909776 all ja see hõlmas järgmist tähist, mille puhul ei kasutata värve (edaspidi „kõnealune tähis”):

7 Halalsupply võttis üle Meatproductsi ettevõtte, sealhulgas tema kaubamärgid.

8 Loutfi esitas Rechtbank van koophandel te Brussel'i (Brüsseli kaubanduskohus) presidendile määruse nr 207/2009 artikli 9 lõike 1 punktide a ja b alusel taotluse kaubamärgiõigust rikkuvate toodete konfiskeerimiseks, selleks et eeskätt „keelata Dekol, Halalsupplyl ja igal [kaubamärgi EL BAINA all müüdavate] toodete, nende pakendite ja nende juurde kuuluvate dokumentide valdajal sunniraha hoiatusel nende toodete väljaandmine”.

9 Taotlus rahuldati 5. aprilli 2012. aasta määrusega.

10 Rechtbank van koophandel te Brusseli president tegi 31. juulil 2012 Meatproductsi ja Halalsupply taotlusel kohtumääruse tagamismeetme tühistamise kohta, mis kehtestati 5. aprilli 2012. aasta kohtumäärusega.

11 Loutfi esitas 31. juuli 2012. aasta määruse peale hof van beroep te Brusselile (Brüsseli apellatsioonikohus) apellatsioonkaebuse.

12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib oma otsuses eelkõige seda, et kõnealust tähist kasutatakse kahe ühenduse kaubamärgi kaudu tuntud kaupadega identsete või vähemalt sarnaste kaupade jaoks.

13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lisab, et nii Loutfi kui ka Meatproductsi ja Halalsupply poolt turustatavad tooted on *halal*-tooted, mis on valmistatud islamiusu reeglite järgi ja järelikult on peamiselt silmas peetud moslemitest avalikkust.

14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus teeb sellest järelduse, et asjaomast avalikkust tuleb käesoleval juhul määratleda kui araabia päritolu moslemitest tarbijaid, kes tarbivad Euroopa Liidus *halal*-tooteid ja kellel on vähemalt põhiteadmised kirjalikust araabia keelest.

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kaubamärkide sõnalised osad „EL BNINA”, „EL BENNA” ja „EL BAINA”, mis on ladina tähestikku transkribeeritud araabiakeelsed sõnad, domineerivad nii ühenduse kaubamärkides kui ka kõnealuses tähises nagu ka need, mis on esitatud araabia tähestikus, kuigi araabia tähestikus esitatud osad on vähem domineerivad kui esimesena nimetatud.

16 Peale selle rõhutab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuigi araabiakeelsed sõnad, mis on esitatud nii ladina kui ka araabia tähestikus mõlema ühenduse kaubamärgi ja kõnealuse tähise puhul, on visuaalselt teataval määral sarnased, erineb nende sõnade araabiakeelne hääldus ning iga sõna tähendus üksteisest märkimisväärselt. Kõnealune kohus märgib, et „el benna” tähendus araabia keeles on „maitse”, „el bnina” tähendus „pehmus” ja „el baina” tähendus „nähtavus”.

17 Arvestades kõike eeltoodut jõuab eelotsusetaotluse esitanud kohus järeldusele, et hinnates segiajamise tõenäosust kahe ühenduse kaubamärgi ja kõnealuse tähise vahel, võib jõuda erinevale järeldusele olenevalt sellest, kas arvesse võetakse niisuguste ladina ja araabia tähestikus esitatud araabiakeelsete sõnaliste osade tähendust ja häälдust, mis sisalduvad mõlemas ühenduse kaubamärgis ja kõnealuses tähises.

18 Neil asjaoludel otsustas Hof van beroep te Brussel menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse nr 207/2009 artikli 9 lõike 1 punkti b tuleb Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22 arvestades tõlgendada nii, et ühenduse kaubamärgi, milles domineerib araabiakeelne sõna, ja tähise, milles domineerib teine, kuid visuaalselt sarnane araabiakeelne sõna, segiajamise tõenäosust hinnates võivad või isegi peavad liikmesriikide pädevad kohtud kontrollima ja arvesse võtma nende sõnade hääldamise ja tähenduse erinevust, kuigi araabia keel ei ole liidu ja liikmesriikide ametlik keel?”

Eelotsuse küsimuse analüüs

19 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas määruse nr 207/2009 artikli 9 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et hinnates tõenäosust ajada segi ühenduse kaubamärk ja tähis – mis mõlemad hõlmavad identseid või sarnaseid kaupu ning sisaldavad domineerivat araabiakeelset sõna ladina ja araabia tähestikus, kusjuures need sõnad on visuaalselt sarnased, ja seda olukorras, kus ühenduse kaubamärgi ja kõnealuse tähise asjaomasel avalikkusel on põhiteadmised kirjalikust araabia keelest –, võib või tuleb arvesse võtta sõnade tähendust ja häälдust.

20 Esmalt tuleb märkida, et määruses nr 207/2009 ja täpsemalt artikli 9 lõike 1 punktis b ei ole viidatud ühegi konkreetse keele või tähestiku kasutamisele, mida peab või ei pea arvesse võtma, kui hinnata riski, kas avalikkus võib neid segi ajada.

21 Segiajamise tõenäosust tuleb hinnata eelkõige lähtudes sellest, kuidas tajub neid kaupu või teenuseid piisavalt informeeritud, mõistlikult tähelepanelikest ja arukatest tarbijatest koosnev asjaomane avalikkus (vt selle kohta kohtuotsus Henkel *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet, C-456/01 P ja C-457/01 P, EU:C:2004:258, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

22 Asjaomase avalikkuse kindlakstegemisel ning ühenduse kaubamärkide ja kõnealuse tähisega hõlmatud kaupade või teenuste identsuse või sarnasuse tuvastamisel tuleb lähtuda liikmesriigi kohtu antavatest faktilistest hinnangutest. Käesoleval juhul leidis eelotsusetaotluse esitanud kohus, et asjaomase avalikkusena tuleb määratleda araabia päritolu moslemitest tarbijaid, kes tarbivad liidus *halal*-toiduaineid ja kel on vähemalt põhiteadmised kirjalikust araabia keelest. Veel tuvastas see kohus, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 12, et kahe ühenduse kaubamärgi ja kõnealuse tähisega hõlmatud kaubad on identsed või vähemalt sarnased.

23 Ühenduse kaubamärkide ja kõnealuse tähise segiajamise tõenäosuse kohta asjaomase avalikkuse silmis on Euroopa Kohus väljakujunenud praktikas sedastanud, et segiajamise tõenäosust tuleb hinnata igakülgselt, võttes arvesse kõiki käesoleval juhul olulisi asjaolusid. Niisugune hindamine sisaldab vaidlusaluste tähiste visuaalset, foneetilist või kontseptuaalset võrdlust, arvestades eelkõige märkide eristavaid ja domineerivaid osi. (vt selle kohta kohtuotsused Aceites del Sur-Coosur *vs*. Koipe, C-498/07 P, EU:C:2009:503, punktid 59 ja 60, ning XXXLutz Marken *vs*. Siseturu Ühtlustamise Amet, C-306/11 P, EU:C:2012:401, punkt 39).

24 Käesolevas kohtuasjas tegi eelotsusetaotluse esitanud kohus kindlaks, et kaubamärkide sõnalised osad „EL BNINA”, „EL BENNA” ja „EL BAINA” domineerivad nii mõlema ühenduse kaubamärgi kui ka kõnealuse tähise puhul, nagu domineerivad, kuigi vähemal määral, araabia tähestikus kirjutatud sõnad.

See kohus märkis ka, et kuigi visuaalselt on neil sõnalistel koostisosadel teatav sarnasus, erinevad sõnaliste osade hääldus ja tähendus Meatproductsi ja Halalsupply esitatud andmete kohaselt märkimisväärselt.

25 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et arvesse tuleb võtta nii foneetilisi kui ka kontseptuaalseid erinevusi, sest vastasel juhul hinnatakse segiajamise tõenäosust vaid osaliselt ja järelikult jäetakse arvestamata tervikmulje, mida jätavad ühenduse kaubamärgid ja kõnealune tähis asjaomasele avalikkusele.

26 Seega tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et määruse nr 207/2009 artikli 9 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et hinnates tõenäosust ajada segi ühenduse kaubamärk ja tähis – mis mõlemad hõlmavad identseid või sarnaseid kaupu ning sisaldavad domineerivat araabiakeelset sõna ladina ja araabia tähestikus, kusjuures need sõnad on visuaalselt sarnased, ja seda olukorras, kus ühenduse kaubamärgi ja kõnealuse tähise asjaomasel avalikkusel on põhiteadmised kirjalikust araabia keelest –, tuleb võtta arvesse sõnade tähendust ja häälдust.

27 Kuna eelotsuse küsimusele on võimalik anda vastus määruse nr 207/2009 sõnastuse ja selle kohta käiva Euroopa Kohtu praktika alusel, ei ole vastuse andmisel vaja hinnata Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätete võimalikku mõju.

Kohtukulud

28 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kümnes koda) otsustab:

Nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 207/2009 ühenduse kaubamärgi kohta artikli 9 lõike 1 punkti b tuleb tõlgendada nii, et hinnates tõenäosust ajada segi ühenduse kaubamärk ja tähis – mis mõlemad hõlmavad identseid või sarnaseid kaupu ning sisaldavad domineerivat araabiakeelset sõna ladina ja araabia tähestikus, kusjuures need sõnad on visuaalselt sarnased, ja seda olukorras, kus ühenduse kaubamärgi ja kõnealuse tähise asjaomasel avalikkusel on põhiteadmised kirjalikust araabia keelest –, tuleb võtta arvesse sõnade tähendust ja häälдust.

Allkirjad